

Čís. 646.

I četnické stanice jsou po případě povolány k zákazu a rozpuštění schůzí.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr II 372/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 12. března 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle § 13/19 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 136 ř. zák.

Důvody:

Po stránce subjektivní shledává rozsudek první stolice provinění stěžovatelovo v tom, že konal schůzi, ačkoliv mu před ní řídící učitel T. v obecní kanceláři předložil cedulku expositury četnictva v N., která obsahovala zákaz schůze. Zmateční stížnost napadá tento výrok s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř., dovozujíc, že subjektivní provinění stěžovatelovo není dokázáno; stěžovatel nebyl prý až do večera přede dnem schůze zpraven o tom, že okresní správa politická odvolala schválení schůze, dříve udělené; mohl cedulku, ježto nebyla opatřena úředním razítkem četnictva, považovati za klam nebo manévry protistrany; kdyby se byl obsah cedulky býval odvolával na to, že schůzi zakázala okresní správa politická, byl by prý musel stěžovatel při nejmenším pochybovati o tom, že zákaz skutečně byl vysloven; takového odvolávání se však v cedulce nebylo; cedulku mohl prý proto pokládati pouze za svémocné opatření četnictva, které není oprávněno, změnití opatření nadřízeného jemu úřadu, pročez obsah její právem považoval za nezávazný. Stížnost jest bezdůvodná. Nálezací soud nezjistil, že schůze byla úřadem schválena; povolení k ní nebylo ostatně třeba, ježto se nejednalo o schůzi pod širým nebem; ze spisů v tomto směru vychází na jevo, že sice přednosta okresní politické správy před formálním ohlášením veřejných schůzí, jež německý národní spolek pro M. a okolí chtěl dne 26. září 1920 na několika místech konati, se ústně vyjádřil, že — vyjma jednu obec — bude beze všeho možno, schůze konati, což bylo stěžovateli sděleno, že ale zmíněný úřad, jakmile ho došlo písemné ohlášení schůzí, ihned téhož dne je zakázal, o kterémžto zákazu však nemohl zástupce zmíněného spolku stěžovatele včas vyrozuměti. Stížnost přehlíží, že za jistých předpokladů vedle okresní politické správy jsou i jiné úřady, kterým jest pečovati o zachování veřejného pořádku a bezpečnosti, dle §§ 13, 17 shrom. zák. oprávněny k zákazu nebo k rozpuštění schůzí a že úřady takovými jsou také četnické stanice, ježto četnictvo dle § 1 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 299 sb. z. a n. určeno jest k tomu, by udržovalo veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost; znalost těchto předpisů dlužno na stěžovateli dle § 233 tr. zák. vyžadovati, zabývá-li se konáním schůzí. Měl-li snad stěžovatel za to, že cedulka může býti klamem nebo manévrem jiné politické strany, mohl své pochybnosti v tomto směru rozptýliti lehce dotazem v obecní kanceláři u řídícího učitele T-a, a pravděpodobně i u jiných přítomných osob, zdali cedulka pochází z ruky velitele

četnické expositury v N. Konaje schůzi přes sdělený mu zákaz, jednal tedy stěžovatel při nejmenším nedbale, neuvědomiv si předpisy, o které jde, nebo neuváživ náležitě veškeré okolnosti v úvahu přicházející, po případě neodstraniv pochybnosti o původu cedulky. Ježto pak skutková podstata přestupku, o němž se jedná, po subjektivní stránce zlého úmyslu nevyžaduje (§ 238 tr. zák.), nelze v tom shledati právní omyl, že nalézací soud přisvědčil i k otázce subjektivního provinění stěžovatelova.

Čís. 647.

Pokud lze za totožnosti skutkového děje dáti porotcům otázku eventuální.

»Obzvláštní násilností« ve smyslu § 179 tr. zák. rozumí se pouze násilí na věcech.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr II 817/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského jako porotního soudu v Opavě ze dne 7. října 1921, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a), 179 tr. zák., výrok porotců k I. hlavní, k I. eventuální a k I. a II. dodatkové otázce a rozsudek porotního soudního dvoru, pokud jím byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem krádeže, spáchané na Arnoštu K-ovi, zároveň pak sprostění z obžaloby po zločin loupeže, na něm spáchané, v těchto výrocích a ve výroku o trestu zrušil a přikázal věc nejbližšímu zasedání soudu porotního, by ji v tomo objemu znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost veřejného žalobce vytýká — dovolávajíc se zmatečního důvodu § 344 čís. 5 tr. ř. — porotnímu dvoru soudnímu, že porušil předpis § 320 tr. ř. tím, že k návrhu obhájců přes odpor veřejného žalobce dal porotcům eventuální otázku, znějící na zločin krádeže, spáchaný násilností, totiž tím, že obžalovaní okradeného Arnošta K-a škrtili, porazili na zem a tam drželi. Stížnost je důvodna. Dle prvního odstavce § 320 tr. ř. jest porotcům dáti vhodnou eventuelní otázku, byly-li tvrzeny skutečnosti, podle nichž — předpokládajíc jejich pravdivost — skutek, obžalovanému za vinu kladený, by spadal pod jiný zákon, který není přísnější než zákon uvedený v obžalobě. Takových skutečností tu nebylo. Skutečnosti, obsažené v I. eventuální otázce, že obžalovaní odejmuli koženou tašku s hotovostí, převyšující 2000 K, z držení Arnošta K-a bez jeho přivolení, a že tak učinili násilím, byly vesměs již předmětem I. hlavní otázky; jest bez významu, že v I. eventuelní otázce bylo — vsunutím slov »že jej škrtili« — vykonání násilí označeno šířeji než v I. hlavní otázce; tato otázka také neobsahuje na skutečnostech více než I. eventuální otázka. Skutkové děje, uplatňované v I. hlavní a I. eventuelní otázce jsou totožné; obsah otázek rozlišuje pouze různost zákonných pojmenování, přimykajících se jednak znění §§ 190, 192, 194 tr. zák. jednak znění §§ 171, 179 tr. zák. Skutkový děj, obsažený v obou otázkách: odnětí, osvojení si cizí věci movité užitím